

60 ÅR

60 ÅR

**PORSGRUNN
KOMMUNALE
FORENING**

1920 — 1980

PORSGRUNN
BIBLIOTEK

TILEGNET VÅRE GAMLE PROTOKOLLER.

Det er ristet runer
og blåst seiersbasuner
bak slitte bremmer
i en gammel protokoll.
Skrift av veteraner
mektig for oss maner
tidens folkestemmer
fjernt - men i behold.

Fagforenings tanker
brøt og bygde skranker.
Unge, snare, slue
trosset gammelt ritual
for de røde faner
herdet tankebaner
brent ved småfolks grue
som et mineral.

Og bak ankeskrifter
i dåds bedrifter
knurret folkehodet
Næret frem ved troens saft.
Protokoll-dokument
du gjør gamle ting kjent,
i vår reisning podet
du samholdets kraft.

Kåre Berg.

FORENINGENS FORMENN GJENNOM ÅRENE:

Peder Steen fra starten til 1921		
Haldor Andersen	1921 -	1922
Johannes Knutsen	1922 -	1928
Johan Johansen	1928 -	1935
Johannes Knutsen	1935 -	1940
Kr. Skogsrud	1940 -	1945
Jens Nielsen	1946 -	1963
Peder Pedersen	1964 -	1967
Anker Herlofsen	1968 -	1977
Sveinung Leerstang	1978 -	

Foreningens far
Johannes Knutsen

Porsgrunn komm. tjenestemannsforening

Thoralf Sørensen 1935 - 1939

Jens Nielsen 1940 til sammenslutningen i 1946.

STYRET I JUBILEUMSÅRET:

Bak fra venstre: Hovedverneombud
Oddvar Lien, sekr. Eystein Ellingsen,
kass. Terje Johannessen, v/form.
Hans M.Gullhaug og st.medlem
Thorleif Skautvedt.

Foran fra venstre sittende:
styremedlem Magnhild Bjørnsen,
formann Sveinung Leerstang og
styremedlem Erna Beate Støren.
Studieleder Haldis Sund er ikke
tilstede på bildet.

Porsgrunn kommunale forening er 60 år. Denne lille beretning vil forsøke å fortelle om foreningens historie fram til idag - med bakgrunn i tidligere jubileums- og årsberetninger.

Høsten 1918 gjorde man det første forsøk på å danne fagforening. Dette falt imidlertid uheldig ut, da flertallet gikk inn for at en ikke skulle tilslutte seg noe forbund.

Så kom året 1920 og NORSK KOMMUNEFORBUND ble stiftet. Nå var tiden inne for å starte en kommunal fagforening.

FREDAG DEN 16. JULI 1920, møttes 11 kommunearbeidere i daværende Folkets hus (som nå er biblioteket).

Nå var det ikke snakk om noe forsøk lenger, man var enige på forhånd. Det ble vedtatt å melde foreningen inn i Norsk kommuneforbund fra 27. juli 1920.

Det første styret fikk følgende sammensetning:

Formann Peder Steen - sekr. Johs. Knutsen - styremedlemmer K. Hansen, K. Svendsen og Johan Johansen.

Samtidig vedtok de å innkalle til konstituerende møte allerede den 23. juli. De handlet raskt våre pionerer.

Dette møtet etterlot ingen tvil. Porsgrunn kommunearbeiderforening var en realitet.

Styret fra stiftelsesmøtet ble gjenvalgt og supplert med varaform. Hilmar Ramberg og kasserer Kittil Halvorsen.

Revisorer ble Erling Gundersen og Ludvig Hansen.

Kontingenten ble satt til kr. 1.70 pr. mnd. og kr. 3,- i innskrivningspenger. Det manglet ikke på oppgaver som skulle løses, men nå hadde foreningen også en håndfull menn som var forberedt til å kjempe kampen til ende, og resultatene skulle snart vise seg.

11 mann meldte seg som medlemmer, men dette var ikke alle kommunearbeiderne. Noen vaklet og var nervøse for å organisere seg. Dette første møtet talte et klart språk om at det nå skulle bli fart i sakene. De vedtok blandt annet at de kommunearbeiderne som ikke hadde gått inn i foreningen, fikk en frist på 14 dager til å ordne sitt medlemskap. En slik beslutning vakte stor oppsikt som rimelig kan være. Det var å sette kniven på strupen. Annet språk skjønnte da heller ikke de som vaklet.

FORENINGEN ANERKJENNES.

På høstparten 1921 oppnådde foreningen sin første overenskomst med Porsgrunn kommune. Timelønnen ble fastsatt til kr. 2,21, og dette var store forbedringer, står det i protokollene.

Hermed var foreningen fullt ut anerkjent.

Det hele begynte altså med en forening på 11 medlemmer. Idag er vi over 1100 medlemmer tilsluttet det største av LO forbunda - Norsk kommuneforbund med over 133000 medlemmer. I størrelse burde dette tilsi at vi representerer en maktfaktor både innenfor arbeidslivet generelt og innenfor den offentlige samfunnsdebatt.

Hva har foreningens liv bestått av fram til idag, og hvilken utvikling er det som har skjedd i organisasjonsammenheng ?

VANSKELIGE ÅR.

I 1920 var det dyrtid og særlig under kriseåra fra 1923 og framover i 30 åra hadde foreningen vanskelige år. Medlemstallet varierte også sterkt i dette tidsrom. Arbeidsløsheten satte ofte sinnene i kok. Uro og oppjaget stemning rundt om på arbeidsplassene skulle ikke bidra til å skape sunne og rolige forhold i foreningsarbeidet.

I 1926 måtte foreningen også godta nedslag i lønnen med 5 øre pr. time og søndagstillegget ble redusert med 50 %.

Krigsårene 1940 - 45 fikk som alle vet også følger for fagbevegelsen med vanskeligheter på mange vis. Spørsmålet var om hvor langt en skulle gå når det gjaldt å forhandle med daværende "myndigheter". Det ble nærmest en væpnet nøytralitet, og en fremmet ikke noen særlige krav.

Vi kunne sikkert ha oppnådd fine økonomiske fordeler, men styret holdt seg på den rette side. En rekke av våre medlemmer ble forøvrig fjernet fra sine stillinger. I det hele viste våre medlemmer en fin holdning under krigsårene.

Jens Nielsen som har hatt formannsverv i vår forening i hele 23 år vil vi i denne beretning spesielt fremheve. Dette ikke minst på bakgrunn av hans illegale virksomhet i krigsåra, ofte med livet som innsats.

Jens Nielsen

KONFLIKTER.

I 1921 var det generalstreik i landet, og da ble foreningen trukket med i sympatistreik. Medlemmene var for og i mot, og i et møte om saken ble denne debbatert. Det ble med knapt flertall vedtatt å gå til streik, og dette bøyde mindretallet seg for.

I 1936 førte resultatet av tariffrevisjonen til fem ukers streik. Denne konflikten resulterte imidlertid blandt annet i at man fikk gjennomført betaling for bevegelige helligdager.

I 1952 kom en annen storkonflikt, men dette gjaldt ikke så meget kroner og øre, selv om bakgrunnen var at det såkalte tjenestemannslaget fikk en avtale som ga høyere lønn enn lignende stillinger for medlemmer av vår forening. Tjenestemannslaget var en såkalt gul forening og det ble mer en politisk kamp mot formannskap og bystyre. Det ble full streik med 100 prosent oppslutning, Skoler og kommunale kontorer stengte. Det samme ble brua. Streiken ble imidlertid kortvarig, og det ble tatt opp forhandlinger. Avisene boltret seg i konflikten og etterdønninger med partsinnlegg i disse holdt det gående i 14 dager.

I 1937 fikk en i tillegg en konflikt i Eidanger avd. av Porsgrunn komm. tjenestemannsförening i forbindelse med lønnsforhandlinger. Medlemsmøte i avd. vedtok da en arbeidsstans på 2 dager.

PORSGRUNN KOMM. TJENESTEMANNSFORENING.

Dette ble en ny stamme på det gamle tre, og ble stiftet den 1. nov. 1935. Thoralf Sørensen ble dens første formann.

Vi vil også i denne forbindelse nevne Jonas Bjåland og Kåre Berg, som var markante drivkrefter bak denne stiftelsen.

Imidlertid bestod foreningen da av bare 13 inntegnede medlemmer. Den møtte da også motstand fra visse hold, og det ble henstilt til å oppløse den nystartede avdeling. Imidlertid innså fler og fler av de kommunale tjenestemenn nødvendigheten av å få tariffmessig ordnede lønns- og arbeidsforhold. Både brumannskaper, brannmannskaper, vaktmester, rengjøringskvinner, pleiehjemspersonale, trygdekasse og annet kontorpersonale ble interessert.

Thoralf Sørensen.

I 1938 hadde da også foreningen ca 80 medlemmer, og i de påfølgende år bare øket dette.

I 1937 den 23. februar, ble Eidanger gruppe av Porsgrunn komm. tjenestemannsforening konstituert, med Reidar Versvik som formann. Etter 2 måneder fikk en sitt første forhandlingsmøte, som i første omgang ikke gikk så bra. Dette medførte blandt annet 2 dagers arbeidsstans.

PORSGRUNN OG OMEGN KOMM. FORENING AVD. 213.

1. april 1946 skjedde sammenslutningen av Porsgrunds kommunearbeiderforening og Porsgrunn komm. tjenestemannsforening.

En hadde med dette fått en sterk og representativ forening på 330 medlemmer under navnet Porsgrunn og omegns komm. forening, og med Jens Nielsen som formann i den nye forening.

Denne foreningen gjorde seg da også sterkt gjeldende i årene framover, både i det øvrige organisasjonsliv, det sosiale plan og lønns- og arbeidsmessige fordeler ble oppnådd for medlemmene, med Jens Nielsen som en markant lederskikkelse til 1963.

I denne forbindelse vil vi bare trekke frem reisingen av Folket Hus, hvor Jens Nielsen var primus motor.

ETTER KOMMUNESAMMENSLÅINGEN.

Peder Pedersen overtok roret i foreningen i 1964. Navneforandringen skjedde dette året. Porsgrunn og omegns forening ble til PORSGRUNN KOMM. FORENING.

Peder Pedersen, formann 1964-1967.

Brevik tjenestemannsforening og arbeiderne som hadde stått tilsluttet arbeidsmannsforbundet ble integrert i foreningen dette året.

Tariffrevisjonen resulterte i lønnsnemnd dette året, men med brukbart resultat tross alt iflg. protokollene. Likeledes kom overføringsbestemmelsene til statens

regulativ. I og med overføring til staten forsvant yrkesgruppen ligningsfunksjonærer ut av vår forening.

I 1965 ble det utført et stort arbeide med overføringer til det felles off. regulativ.

Foreningen ble representert i administrasjonrådet med fulle rettigheter i 1966.

Overenskomst med kommunen om Samarbeidsutvalg ble vedtatt og etablert i 1967.

Anker Herlofsen
Form. 1968 - 77.

Herlofsen epoken som foreningens formann startet i året 1968 og varte i 9 år, da han sluttet i kommunen og gikk over i statens tjeneste.

Foreningen arbeidet med blandt annet omlegging av det interne organisasjons-system, og i 1970 innførte en representantskaps-ordning som en prøveordning for første gang, men har vist seg å bli permanent.

1970 var jo også et jubileumsår. Foreningen var nå blitt 50 år som ble markert med et stilig jubileumsarrangement.

Foreningens nye fane ble overlevert ved denne anledning.

I 1972 opprettet foreningen eget forsikringsutvalg.

Forholdet til de uorganiserte ble tatt opp igjen i 1976, og det

resulterte i at formannskapet vedtok at disse måtte egenhendig søke for å få den nye tariff-lønna. Dette året overtok også fylket som arbeidsgiver for våre medlemmer ved P.L.S. og St. Joseph, og vi hadde dermed fått en ny motpart, eller om man vil samarbeidspartner.

Året etter, i 1977, passerte medlemstallet vårt for første gang 1.000. Foreningen etablerte også innkjøpsordning, ved at en kom med i systemet til Herøya Arbeiderforening.

En omfattende reform utviklet av den faglig-politiske arbeiderbevegelse så også dagens lys i 1977, idet lov om arbeidervern og arbeidsmiljø trådte i kraft. Dette medførte også nye krav og utfordringer for vår forening, og ikke minst for våre tillitsmenn.

Forøvrig var hele denne perioden også dominert av engasjement i tariffarbeide ved de enkelte revisjoner, samtidig som det lokalt foregikk en rekke forhandlinger, med både særavtaler og oppnormering av stillinger.

FORENINGEN FÅR SITT EGET KONTOR.

Året 1978 er igjen en milepel i foreningens historie. Foruten at det ble formannskifte, så fikk foreningen endelig sitt eget kontor - som Porsgrunn kommune meget velvillig var med på å utstyre. I tillegg fikk en tillitsmannsfunksjon på heltid til å betjene kontoret. Avtale om arbeidsmiljøutvalg erstattet Samarbeidsutvalget. Det som for enkelte kanskje ikke var så hyggelig, var at en fikk lov om lønns- og prisstopp - som igjen medførte at foreningens forhandlingsengasjement overfor kommunen ble redusert.

Gjennom engasjement overfor Norsk kommuneforbund, og ved møter i sosialdepartementet, oppnådde foreningen en avtale som medfører at ca.30 av våre medlemmer ved sykehuslaboratoriene i Porsgrunn, får offentlig godkjenning som fysiokjemikere. Dette uten å gjennomgå ordinær fysiokjemikerskole.

I 1979 nedla foreningen et omfattende arbeide i forbindelse med kravene til tariffrevisjonen 1980.

Året var ellers preget av arbeidet og informasjon om kollektiv hjemforsikring, som ble vedtatt på forbundets landsmøte at skulle gjennomføres fra 1.1.1980. Medlemskapet i kommuneforbundet blir med dette mer verdt, og med ordningen risikerer våre medlemmer aldri å være underforsikret. Allikevel ble denne ordningen mottatt med blandede følelser av våre medlemmer, og som resulterte i en forholdsvis høy reservasjonsprosent.

FORENINGENS STUDIEVIRKSOMHET.

Dette er et kapitel i vår historie som tidligere ikke er omhandlet i særlig grad. Imidlertid er dette idag en av foreningssakene som det virkelig blir lagt vekt på.

Det virkelige oppsvinget i dette arbeidet begynte å skje i 71-72. Hvis en legger beretningen for 1978 til grunn ser en for eksempel at Porsgrunn komm. forening hadde hele 150 deltakere på forskjellige tillitsmannskurs.

SLUTTORD.

I dette jubileumsår har altså Porsgrunn komm. forening ca. 1120 medlemmer, og er den nest største fagforening i Porsgrunn. Vårt organisasjonsområde spenner over ca. 60 forskjellige yrkeskategorier og med flere arbeidsgivere som motparter eller om man vil samarbeidspartnere.

Arbeidsoppgavene for en fagforening på vår størrelse og omfang, sier seg selv er av omfattende karakter.

De har endret seg på mange måter siden våre 11 pionerer satte det hele igang, på samme måte som hele samfunnet har forandret seg. Hovedformålet er imidlertid nå som dengang å bedre våre medlemmers lønns- og arbeidsvilkår.

En nødvendighet i dag som da gjør seg gjeldende for en fagforening, er også aktivt å delta i samfunnsdebatten. En rekke avgjørelser som skjer her får innvirkning både på vår nåværende og fremtidige situasjon som kommunale og fylkeskommunale arbeidstakere.

De ansattes medbestemmelsesrett i offentlig virksomhet er under utvikling, og blir mer og mer akseptert.

Dette medfører utvidet ansvar og kontinuerlig skolering av vårt tillitsmannsapparat.

Vi må idag drive en helt annen, skal vi kalle det konsulentvirksomhet og service overfor våre medlemmer. Ikke minst på bakgrunn av alle de lover - avtaler - overenskomster - forskrifter og bestemmelser som idag i stor grad er med på å regulere vår faglige virksomhet. Fremover i åttiårene står vi også overfor en annen utfordring, som kan få betydning på godt og ondt for oss. Dataalderen gjør sitt inntog i sterkere grad også på den off. sektor. Her må vi være med på å styre og regulere denne på en fornuftig måte.

Et jubileumsønske til slutt er at vi fortsatt vil få et fornuftig og godt samarbeide med våre arbeidsgivere, og så helt til slutt at en i Porsgrunn kommune greier å opprettholde tidsrammene for bygging og utvikling av nytt administrasjonsbygg.